

KE-167

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

October / November – 2017

Sanskrit : Paper-CE-304

(काव्यप्रकाश १,१०)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

सूचना : दरेक प्रश्नना गुण सरभा छे.

१ गमे ते ऋश संदर्भ सहित समझवो : १४

- (१) एतिद्विलक्षणा तु कविवाङ्निर्मिति ।
- (२) अत्र तद् अन्तिकमेचरन्तुं गतासीति प्राधान्येनाधमपदेन व्यज्यते ।
- (३) अत्र स्फूटोन कश्चिदलङ्कारः रसस्य च प्राधान्यान्ना लङ्कारता ।
- (४) श्री हर्षदिर्धावकायीनामिव धनम् ।
- (५) बुद्धैः वैयाकरण प्रधानभूतस्फोटरूप व्यंग्यस्य शब्दस्य ध्वनिरिति व्यवहारः कृतः ।
- (६) अत्र तदन्तिकमेव रतुं गतासीति प्राधान्येनाधमपदेन व्यज्यते ।

२ मम्मटे आपेल काव्यना प्रयोजनोनी विस्तृत यथा करो. १४

अथवा

२ काव्यप्रकाशनं ग्रंथ कर्तृत्व यथा. १४

३ काव्यशास्त्रना संप्रदायो विशे विस्तृत नीध लपो. १४

अथवा

३ मम्मटे आपेल काव्य लक्षणानी विस्तृत समीक्षा करो. १४

૪ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

૧૪

- (૧) કાવ્યપ્રભેદા:
- (૨) કવિની સૃષ્ટિ અને બ્રહ્માની સૃષ્ટિ
- (૩) કાવ્યનો હેતુ
- (૪) મમ્મટની વિદ્વતા.

૫ ગમે તે સાત પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યોમાં જવાબ આપો :

૧૪

- (૧) રસ સંપ્રદાય એટલે શું ? તેના પ્રણેતાનું નામ આપો.
- (૨) મમ્મટના મતે નિપુણતા કેવી રીતે આવે છે ?
- (૩) મમ્મટ કયા પ્રદેશના નિવાસી હતા ?
- (૪) મમ્મટના મતે ઉત્તમ કાવ્ય કોને કહેવાય ?
- (૫) કવિની સૃષ્ટિમાં કેટલા રસો છે ? ક્યાં ક્યાં ?
- (૬) મમ્મટને વાગ્દેવતા અવતાર શા માટે કહેવાય છે ?
- (૭) ઉપમા અલંકાર કેવી રીતે બને છે ?
- (૮) ઉત્પ્રેક્ષા અલંકારનું લક્ષણ આપો.
- (૯) શ્લેષ અલંકારના કેટલા પ્રકાર છે ? ક્યાં ક્યાં ?
- (૧૦) ઉપમેય એટલે શું ?
- (૧૧) શ્લેષ અલંકારની વ્યાખ્યા અને ઉદાહરણ આપો.
- (૧૨) સમાસોક્તિ અલંકારનું લક્ષણ આપો.